ΞΕΝΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΓΕΙΤΟΝΟΙ

(Παραμύθι της Δανίας)

Ο ΙΣ ένα χωριό, ζούσανε μιά φορά κ' έναν καιρό τρεῖς γειτόνοι. 'Ο ένας ἦτανε ράφτης, ὁ ἄλλος μαραγκός, κι' ὁ τρίτος γύφτος. Εἶχανε κ' οἱ τρεῖς τίς γυναῖκες τους ποὺ ἦτανε καλὲς γειτόνισσες καὶ καλὲς φιλενάδες.

Μιὰ μέρα, οἱ τρεῖς αὐτὲς γειτόνισσες συζητοῦσαν γιὰ τὴν κουτσομάρα τῶν συζύγων τους. 'Η καθεμιὰ ἔλεγε πὼς ὁ δικός της ἄντρας ἦταν ὁ κουτότερος ἀπὸ τοὺς τρεῖς. Καμμιὰ δὲν ἔννοοῦσε νὰ παραδεχθῆ πὼς μποροῦσε ἐπὶ τέλους τῆς ἄλλης ὁ ἄντρας νἆναι κουτότερος ἀπ' τὸν δικόν της.

"Αμα εἶδανε πὼς δὲν μποροῦσαν νὰ συμφωνήσουν, πείσμωσαν κ' ἔβαλαν στοίχημα.

Τὸ στοίχημα αὐτὸ θὰ τὸ κέρδιζε ἐκείνη ποὺ θἄπαιζε στὸν ἄντρα της τὸ ἀστειότερο παιγνίδι.

'Αμέσως λοιπὸν τὸ ἴδιο βράδυ, ἡ γυναῖκα τοῦ ράφτη—ποὺ εἶχε πρώτη σειρά—εἶπε στὸν ἄντρα της :

— Ξέρεις, ἄντρα, ἀπόψε, ἀργὰ τὴ νύχτα, εἶδα πλέφτες νὰ τριγυρνοῦν ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι...Πρέπει νὰ πάρουμε ἕνα σκυλί. Μὰ ὦς ὅτου νὰ βρεθῆ, δὲν κάνεις ἐσὺ τὸ σκύλο γιὰ νὰ φοβηθοῦν οἱ πλέφτες ;

Νὰ μὴ τὰ πολυλογοῦμε, ἡ γυναῖκα του τὸν κατάφερε νὰ κάνη τὸ σκυλί. Καὶ τό βράδυ, μόλις νύχτωσε, τοῦ φόρεσε μιὰ μαλλιαρὴ κάπα, τοῦ τύλιξε τὸ κεφάλι μ' ἕνα χοντρό μαῦρο πανί, καὶ τὸν ἔδεσε μὲ μιὰ ἁλυσσίδα κοντὰ στὴν πόρτα τοῦ ράφτη.

Κι' ἐκεῖ ἔμεινε ὅλη τὴ νύχτα ἄγρυπνος ὁ ράφτης. Μόλις σίμωνε κανεὶς ἀπ' ἔξω στὸ ράφτη, τέντωνε τὴν ἁλυσσίδα του καὶ γαύγιζε σὰν σκύλος.

Οἱ δυὸ γειτόνισσες, ἡ γυναῖκα τοῦ μαραγκοῦ κι' ἡ γυναῖκα τοῦ γύφτου, πήγανε νὰ τὸν ἰδοῦνε καὶ νὰ γουσσάρουν. Κι' ἅμα τὸν εἶδανε, νὰ πηδάη καὶ νὰ γαυγίζη ἀπαράλλαχτα σὰν τὸ σκυλί, γελάσανε μὲ τήν καρδιά τους.

Τήν ἄλλη μέρα, ἦρθε ἡ σειρὰ τῆς γυναίκας τοῦ μαραγκοῦ νὰ παίξη τοῦ ἀντρός της τὸ παιγνίδι.

Τὸ μεσημέρι λοιπὸν, μόλις εἶδε τὸν ἄντρα της νὰ γυρίζη ἀπ' τὴ δουλειά του, χύπησε μ' ἀπελπισία τὰ χέρια καὶ ἔβαλε τὶς φωνές :

— Καλέ, τί ἔχεις ; τοῦ εἶπε. Γιατὶ εἶσ' ἔτσι ; Εἶσ' ἄρρωστος...

'Ο καϋμένος ὁ μαραγκὸς ὅμως ἐννοιωθε πολὺ καλὰ τὸν ἑαυτό του. "Ηταν πεινασμένος, καὶ κάτησε στὸ τραπέζι νὰ φάη.

'Η γυναῖκα του κάθησε τότε κι' αὐτὴ ἀπέναντί του, σταύρωσε τὰ χέρια, κούνησε σκεπτικὰ τὸ κεφάλι, καὶ τὸν ἐκύτταξε πάλι μὲ βλέμμα ἀνήσυχο.

— "Αντρα μου, τοῦπε πάλι, εἶσαι ἄρρωστος... Εἶσαι χλωμὸς, κατάχλωμος, σὰν τὸ κερί Κάτι σοβαρὸ ἔχεις...

'Ο μαραγκὸς συνήθιζε ν' ἀκούη πάντα ὅτι τοῦλεγε ἡ γυναῖκα του. "Ετσι καὶ τώρα ἄρχισε νὰ πιστεύη πὼς ἦτανε πραγματικὰ ἄρρωστος.

— "Ισως νἆναι λίγο ἄρρωστος, εἶπε, καὶ νὰ μὴ τὸ κατάλαβα.

— Λίγο ; Καλὲ σὺ εἶσαι ἄρρωστος βαρειά... Πρέπει νὰ πέσης γρήγορα στὸ κρεββάτι.

Μὲ τὰ πολλὰ ὁ μαραγκὸς παραδέχτηκε πὼς ἦταν ἄρρωστος, κι' ἀντὶ νὰ κάτση νὰ φάη, γδύθηκε κι' ἔπεσε στὸ κρεββάτι.

Μόλις ἔπεσε, ἡ γυναῖκα του μάζεψε ὅσα σκεπάσματα εἶχε στὸ σπίτι, τὰ σώριασε ὅλα ἀπάνω του, κι' ἄρχισε νὰ τοῦ δίνη ἕνα σιρὸ φάρμακο, ὦς ποὺ τὸν ἐκατάντησε σχεδὸν σ' ἀλήθεια ἄρρωστο.

Κατὰ τὸ βράδυ, ἡ γυναῖκα του ἔκανε πάλι τὴ δουλειά καὶ τοῦλεγε :

— 'Αντρούλη μου, θὰ σὲ χάσω...Δέν ἔχω ἐλπίδες πειά... Θὰ πεθάνης σίγουρα...

'Ο ἄντρας της εἶχε τώρα τέτοια χάλια, ποὺ τὸ πίστεψε κι' αὐτὸ καὶ δὲν εἶπε τίποτα.

Σὲ λίγο, ἡ γυναῖκα του τοῦ εἶπε :

— "Εφτασ' ἡ ὥρα τοῦ χωρισμοῦ... Βλέπω τὸ Χάρο, ποὖρχεται νὰ σὲ πάρη...Πρέπει τώρα νὰ σοῦ πλείσω τὰ μάτια...

Καὶ τοῦκλεισε τὰ μάτια. 'Ο μαραγκὸς, ποὺ πίστευε ὅλα ὅσα τοῦλεγε ἡ γυναῖκα του, πίστεψε τώρα πὼς ἦτανε πεθαμμένος, καὶ οὔτε μιλοῦσε, οὔτε κουνιόταν, οὔτε τὰ μάτια του ἄνοιγε. "Αφηνε τὴ γυναῖκα του καὶ τοῦ ἔκανε ὅτι ἤθελε.

'Η γυναῖκα του φώναξε τότε τὶς δυὸ γειτόνισσές της, καὶ μὲ τὴ βοήθειά τους ἔβαλε τὸν ἄντρα της σ' ἕνα φέρετρο, ἀπὸ κεῖνα ποὖφτιαχνε ὁ ἴδιος ὁ μαραγκός. Σ' αὐτὸ τὸ μεταξύ, τὸν...πεθαμμένο τὸν εἶχε πάρει ὁ ὕπνος, κι' ὁ μαραγκὸς κοιμόταν ἥσυχος.

Σὲ λίγο εἶχε διαδοθεῖ σ' ὅλο τὸ χωριὸ πὼς ὁ μαραγκὸς εἶχε πεθάνει καὶ πὼς ἡ κηδεία του θὰ γινόταν τήν ἄλλη μέρα.

"Ηρθε ἔτσι κι' ἡ σειρὰ τῆς γυναίκας τοῦ γύφτου νὰ παίξη τοῦ ἀντρός της ἕνα παιγνίδι.

Τή νύχτα, σὰν τὸν πῆρε τὸ γύφτο ὁ ὕπνος, πάει ἡ γυναῖκα του, τὸν γδύνει ὁλόκληρο, καὶ πιάνει καὶ τοῦ ἀλείφει μὲ φοῦμο ὅλο του τὸ σῶμα ἀπ' τὴν κορφὴ ὦς τὰ νύχια. 'Ο ἄντρας της κοιμόταν βαθειὰ καὶ δὲν κατάλαβε τίποτα. Μόλις τελείωσε τὸν ἄφησε, κι' ὁ ἄνθρωπος κοιμήθηκε ἥσυχος κι' ἀνύποπτος ἀντελῶς, ὦς ἀργὰ τὸ πρωΐ. Γιατὶ ἦτανε καὶ Κυριακή...

'Η ὥρα περνοῦσε. 'Εντωμεταξὺ εἶχανε κιόλας σημώσει τὸν πεθαμένο ἀπ' τὸ σπίτι του καὶ ἡ πομπὴ τραβοῦσε κατὰ τὴν ἐκκλησιά..

Αὐτὴ τὴν ὥρα, τρέχει μέσ' στὴν κάμαρα ποὺ κοιμόταν ἄπομα ὁ γύφτος ἡ γυναῖκα του, καὶ τὸν ξυπνάει μὲ τὶς φωνές :

— Γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ἄντρα ! 'Εδῶ κοιμᾶσ' ἄπομα ; Δὲ θὰ πᾶς στὴν κηδεία ;

'Ο γύφτος ξύπνησε ξαφνιασμένος.

— Τί λές, βρὲ γυναῖκα ; Ποιὰ κηδεία ;

— Ναί, δὲν τό ξέρεις ; Δὲν τὸ ξέρεις πὼς πέθανε ὁ γειτονάς μας, ὁ μαραγκός, καὶ πὼς τόν θάβουνε σήμερα ; Τὸν ἐσημώσανε κι' ὅλας καὶ κοντεύουνε νὰ φτάσουνε στὴν ἐκκλησιά...

— "Αμ πρέπει νὰ τρέξω, νὰ βοηθήσω κι' ἐγὼ νὰ τὸν σημώσουνε, μιὰ κι' ἤκουνα φίλος τοῦ μακαρίτη... Βρὲ τὸν καϋμένο τὸ μαραγκό...Φέρε μου, γυναῖκα, τὰ μαῦρα μου ροῦχα τὰ καλά, νὰ τὰ φορέσω γλήγορα...

— Τὰ ροῦχα σου τὰ μαῦρα ; "Αμ δὲ βλέπεις ποὺ τὰ φορᾶς ;

'Ο γύφτος κυττάχτηκε μιὰ στιγμή, εἶδε πὼς ἦταν ἀρκετὰ πιὸ μαῦρος ἀπ' ὅτι ἤξανε συνήθως, καὶ καθὼς ἦταν καὶ ἀπ' τὸν ὕπνο ζαλισμένος, τὸ πίστεψε.

Εἶπε λοιπὸν τότε τῆς γυναίκας του νὰ τοῦ δώση καὶ τὸ μαῦρο τὸ καπέλλο του, τὸ καλό, γιὰ νὰ φύγη.

Μ' ἀντὶ νὰ τοῦ δώση τὸ καπέλλο του, ἡ γυναῖκα του τοῦλωσε μιὰ μαύρη σουΐφια, ποὺ τὴν εἶχε φτιάξει ἐντωμεταξὺ ἐπίτηδες, καὶ ποὺ τῆς εἶχε βάλει ἀπάνω καὶ δυὸ μεγάλα μαῦρα κέρατα.

Βιαστικὸς καθὼς ἦταν—τὴν εἶδε καὶ μαύρη, σὰν τὸ καπέλλο του—ὁ γύφτος δὲν τὴν πρόσεξε, τὴ φόρεσε, κι' ἔφυγε τρεχᾶτος, ὁλόγυμνος, κατάμαυρος, μὲ δυὸ μεγάλα κέρατα στὸ κεφάλι, ἄξιος νὰ τρομοκρατήση στρατὸ ὁλόκληρο...

"Οταν, στὴ στροφὴ τοῦ δρόμου, ὁ γύφτος εἶδε τὴν ἐπικήδειο πομπὴ ποὺ τραβοῦσε κατὰ τὴν ἐκκλησιά, σκέφτηκε πὼς ἦτανε ντροπὴ νὰ κηγαίνουνε τὸ φέρετρο τοῦ φίλου του ἄλλοι καὶ νὰ μὴν εἶνε κι' αὐτὸς μαζύ.

Γι' αὐτό. ἄρχισε νὰ τρέχη μ' ὅλη του τὴ δύναμη πρὸς τὴν κηδεία φωνάζοντας :

— "Εεεεεε ! σταθῆτε νὰ τὸν κιάσω κι' ἐγὼ καὶ νὰ τὸν σημώσω !

'Ο κόσμος γυρίζει, καὶ τί νὰ ἰδῆ ; "Ενα κατάμαυρο τέρας ποὺ ἔτρεχε κατάπάνω τους, ἕνα τέρας μὲ κέρατα..."Ολοι ἀμέσως νοιώσανε πὼς ἦταν ὁ Τρισκατάρατος ὁ ἴδιος, καὶ πὼς ἀρχότανε νὰ πάρη τὸ μακαρίτη στὴν Κόλαση μαζύ του... Δέν τοὺς εἶχε φωνάξει ἐξ ἄλλου νὰ σταθοῦνε γιὰ νὰ τὸν πάρη καὶ νὰ τὸν σημώση ;

Παράτησαν λοιπὸν ἀμέσως χάμω καὶ τὴν κάσσα καὶ τὸν πεθαμμένο, καὶ τοῦβαλαν στὰ πόδια.

Μὲ τὸ τράκο αὐτό, ξύπνησε ὁ μακαρίτης, ὅπως ἦταν ἄλλωστε καὶ πολὺ φυσικὸ νὰ γίνη. 'Ανασηκώθηκε λοιπὸν στὸ φερετρό του ποὺ κοιτότανε τώρα χάμω στὴ γῆ, κύτταξε γύρω του μ' ἀπορία, θυμήθηκε πὼς ἦταν πεθαμένος, εἶδε τὸ Σατανᾶ νὰ τὸν κυνηγάη καὶ τὸν ἔπιασε ἄλλος φόβος...

Δὲ χάνει καιρὸ σηκώνεται κι' ἀρχίζει νὰ τρέχη κι' αὐτός, τυλιγμένος σ' ἄσπρο σάβανό του, πίσ' ἀπ' τὸν κόσμο ποὖφευγε τρεχάλα..

Γυρίζει ὁ κόσμος νὰ ἰδῆ, τί νὰ ἰδῆ...'Ο πεθαμμένος εἶχε ἀναστηθῆ κι' ἔτρεχε πίσω τους, ἐνῶ ἀπὸ πίσω τὸν κυνηγοῦσε ὁ Διάβολος καὶ τοῦ φώναζε νὰ σταθῆ...Τρελλοὶ ἀπ' τὸ φόβο τους, σκορπίστηκαν ἄλλος ἐδῶ, ἄλλος ἐκεῖ, καὶ κρύφτηκε ὁ καθένας ὅπου μπόρεσε.

'Εντωμεταξὺ ὅμως, ὁ πεθαμμένος μαραγκὸς γνώρισε τὴ φωνὴ τοῦ φίλου του τοῦ γύφτου, ἡσύχασε, στάθηκε, καὶ κύτταξε πίσω.

Κι' ὅταν τὸν ἀνεγνώρισε τὸ φίλο του σ' αὐτὰ τὰ χάλια, ὁ μαραγκός, ποὺ πίστευε ἀκόμα πὼς ἦταν πεθαμμένος γέλασε καὶ τοῦ εἶπε :

— Καλέ μου γείτονα, ἂν δὲν ἤμουνα κι' ὅλας πεθαμμένος σίγουρα, θὰ πέθαινα τώρα ἀπ' τὰ γέλια, ποὺ σὲ βλέπω νἆρχεσαι στὴν κηδεία μου μ' αὐτὰ τὰ χάλια...

***

Τὸ στοίχημα τὸ κέρδισε ἡ γυναῖκα τοῦ γύφτου. Οἱ ἄλλες δυὸ ὡμολόγησαν ὅτι αὐτὴ εἶχε παίξει στὸν ἄντρα της τὸ ἀστειότερο παιγνίδι...

Μετάφρ. Σταθ.